URZĄD GMINY
MIERZĘCICE
42-460 Mierzęcice, ul. Wolności 95
tel. 32 288 73 00 ; fax 32 750 07 77

Mierzęcice, 09.12.2020r.

SG.0003.2.2020

Pani Teresa Banaś

Radna Rady Gminy Mierzęcice

W odpowiedzi na interpelację złożoną do Przewodniczącej Rady Gminy Mierzęcice w dniu 25.11.2020r. wyjaśniam:

1. Podstawą funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego jest budżet gminy. W strukturze dochodów budżetowych podstawą działania są dochody własne. Główne źródła dochodów własnych Gminy to udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencja oświatowa oraz wpływy z podatków i opłat lokalnych. Średnie roczne wysokości dochodów z tytułu:

- podatku dochodowego od osób fizycznych to ok. 9 mln zł (planowany wzrost w 2020r. w stosunku do roku poprzedniego szacowany jest na poziomie ok. 4%, trudno określić czy finalnie uda się taki wzrost utrzymać ze względu na COVID-19)

- subwencji oświatowej to ok. 7,5mln zł (w 2020r. nie otrzymano żadnego zwiększenia subwencji oświatowej, subwencja w 2019r. wyniosła 7.545.604zł natomiast planowana na 2020r. to 7.535.597zł – pomimo kolejnego wzrostu wynagrodzeń nauczycieli od września br.)

- wpływów z podatków lokalnych (podatek od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych) to ok. 4,2mln zł

- wpływy z pozostałych opłat lokalnych m.in. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, opłata za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczone są w całości na zadania związane z celem pobierania opłat. W bieżącym roku widoczny jest znaczny wzrost wydatków na gospodarkę odpadami komunalnymi co powoduje, iż powstają w tej pozycji niedobory, które muszą być pokryte ze środków własnych budżetu.

Corocznie subwencja oświatowa jest niewystraczająca na pokrycie wydatków oświaty. W 2019r. wydatki dotyczące wyłącznie bieżącego funkcjonowania placówek oświatowych (bez wydatków inwestycyjnych, projektów unijnych i pozostałych wydatków m.in. dowozu uczniów, zwrotu dotacji za uczniów korzystających z wychowania przedszkolnego na terenie innej JST) wyniosły 11.068.875,25zł natomiast subwencja oświatowa to 7.545.604,00, tak więc ze

środków własnych gminy sfinansowano ponad 3,5mln zł wydatków bieżących oświaty. Wzrost wydatków bieżących placówek oświatowych w 2019r. w stosunku do 2018r. wyniósł ok. 10%, natomiast wzrost wydatków w 2020r. w stosunku do 2019r. szacuje się na ok. 7%. Niestety, jak wskazano powyżej nie idzie za tym wzrost subwencji oświatowej.

Pozostałymi obligatoryjnymi zadaniami (stanowiącymi znaczne obciążenie budżetu), które gmina realizuje jest m.in.:

- organizacja transportu publicznego (w 2020r. planowane wydatki na ten cel to 3.243.067zł, natomiast w 2019r. wydatki na organizację transportu wyniosły 1.450.380zł, tak więc wzrost wydatków wyniósł prawie 45%)

- wydatki na działalność Ośrodka Pomocy Społecznej (corocznie ze środków własnych z budżetu gminy wydatkowane jest ponad 1mln zł)

- działalność administracji publicznej (w tym m.in. działalność Urzędu Gminy, Rady Gminy) to wydatki ok. 2,8mln zł. Wspomnieć należy, że kwota dotacji celowej przekazywana dla gmin przez wojewodów nie pokrywa wszystkich kosztów związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i ustawy o ewidencji ludności. Aby zapewnić sprawną obsługę interesantów Gmina pokrywa wydatki funkcjonowania Urzędu Stanu Cywilnego i ewidencji ludności ze środków własnych.

- pozostałe zadania to ok. 3,5mln zł (m.in. na utrzymanie dróg gminnych, opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego, działalność statutowa OSP, obsługa długu publicznego, dowóz uczniów do szkół, oświetlenie uliczne, działalność kulturalna – GOK i GBP, zadania realizowane w ramach funduszu sołeckiego) – średni roczny wzrost wydatków to ok. 5%.

Określając corocznie stawki podatku od nieruchomości brana jest pod uwagę przede wszystkim zasada zbilansowania się budżetu, bowiem w myśl przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych samorządy zostały zobowiązane do stosowania zrównoważenia budżetu w części dotyczącej działalności bieżącej. Po stronie dochodów własnych wzrost dochodów widoczny jest w podatku dochodowym od osób fizycznych, niestety jest on niewspółmierny do wzrostu wydatków i nie jest w stanie ich zrekompensować. Poza tym zwraca się również uwagę na inne aspekty występujące w gospodarce, m.in. wzrost minimalnego wynagrodzenia, który w 2020r. wyniósł ok. 7%. Ponadto zwiększenie różnicy pomiędzy stawkami podatku określonymi w Gminie a górnymi stawkami podatku określonymi przez Ministra Finansów wpływa na obniżenie kwoty subwencji. Należy zatem dostosowywać stawki podatków lokalnych do zmieniających się – zgodnie z przepisami ustawy – górnych

limitów tych stawek, bowiem w przypadku ich stagnacji gmina traci dwukrotnie, raz poprzez utratę dochodów z tytułu podatków, drugi - poprzez obniżenie subwencji. Podsumowując, przy określaniu stawek podatkowych brany jest pod uwagę całokształt budżetu wykorzystywanego na realizację zadań służących mieszkańcom gminy, których potrzeby są na coraz wyższym poziomie zarówno jakościowym jak i ilościowym.

2. Wydatki ponoszone przez gminę przeznaczone są na realizację zadań własnych gminy nałożonych ustawowo na jednostki samorządu terytorialnego. W niewielkim stopniu, dodatkowo przy założeniu posiadania środków, przeznaczane są na wkład własny do inwestycji. Inwestycje w Gminie Mierzęcice realizowane są głównie przy udziale pozyskanych środków zewnętrznych. W tym miejscu pragnę zaznaczyć, iż uchwalenie budżetu gminy należy do wyłącznej kompetencji Rady Gminy. Konstruując budżet na rok budżetowy analizuje się zasadność każdego wydatku. Wójt Gminy wydatkuje środki w granicach określonych uchwałą budżetową, kierując się zasadą racjonalności i gospodarności. Dodatkowo budżet podlega kontroli pod kątem celowości, rzetelności i gospodarności przez Regionalne Izby Obrachunkowe. Mając na uwadze powyższe nie można zatem mówić o braku zasadności ponoszenia wydatków wskazanych w budżecie gminy.
3. W sferze budżetowej gmin efektem racjonalnego gospodarowania finansami jest stopień zaspokojenia potrzeb społeczeństwa. Opracowanie planu racjonalizującego wydatki nie stanowi dokumentu będącego podstawą gospodarki finansowej. Jak już wyżej wskazano podstawą gospodarki finansowej jest uchwała budżetowa uchwalana przez Radę Gminy, w granicach której wydatkowane są środki budżetowe. Wypracowana nadwyżka w ostatnich latach budżetowych (pomimo planowania deficytu) pokazuje, że środki finansowe są wydatkowane w sposób gospodarny i zracjonalizowany.

   Wykonanie budżetu, a tym samym wydatkowanie środków budżetowych, odbywa się w oparciu o uchwałę budżetową i na tej podstawie przeprowadzana jest weryfikacja wykonania budżetu przez Regionalną Izbę Obrachunkową oraz Radę Gminy.

   Reasumując, plan racjonalizacji jako dokument nie był opracowywany, jednakże Wójt Gminy przy wydatkowaniu środków publicznych na realizację zadań kieruje się zasadą gospodarności, celowości i rzetelności, co potwierdzają przedłożone Radzie Gminy sprawozdania z wykonania budżetu.

WÓJT

mgr Grzegorz Podlejski